

Skældud er det værste børn kender til

Se den i Politiken og se børneinterviewe:

<http://politiken.dk/indland/uddannelse/ECE3079630/boerneforsker-skaeldud-er-det-vaerste-boern-kender-til/>

Skældud rammer ifølge børneforsker Erik Sigsgaard, der også er forfatter til flere bøger om skældud, børn lige så hårdt som, hvis de bliver slået. Konsekvensen er børn, der tror, de er forkerte og føler skyld og skam. I sit mangeårige arbejde som forsker på området er et af hans fund, at skæld ud er noget af det allerværste, som børn kender til. Derfor er det alvorligt, siger han, når en ny undersøgelse viser, at 26 procent af de 4-6årige børn i daginstitutioner oplever, at de »tit får skæld ud af de voksne i børnehaven«.

»Ikke at blive skældt ud er noget af det allervigtigste for børn. I min tid som forsker har jeg spurgt rigtig mange børn, hvad det værste er. Svaret er at få skældud af de voksne«, siger Sigsgaard.

Sig det stille og roligt

LÆS OGSÅ Børn får skældud i daginstitutioner

Men hvad siger børnene, at de voksne skal gøre i stedet?

»De siger: De voksne skal bare sige det almindeligt og sige tingene igen. I min forskning var det barn efter barn, der sagde det. De kan ikke lide, når de voksnes stemmer bliver høje med en hård tone og en bebrejdende klang«.

»Det, som børnene egentlig taler om, er et ønske om menneskelig tålmodighed. For at både forældre og pædagoger kan udvise den tålmodighed, skal de dels have viljen, men også tiden. Forældre arbejder tilsammen 80 timer eller mere om ugen, så der er i den grad mangel på tid, der ellers kunne resultere i mere tålmodighed«.

Det er magtanvendelse, og det er meget ubehageligt for børnene

Erik Sigsgaard, børneforsker

Er det ikke o.k. at skælde lidt ud engang i mellem?

»Det er bedst hvis det kan gå uden skæld ud - eller med så lidt skældud som muligt, fordi børnene opfatter skæld ud som, at de voksne slår med stemmen. Det er magtanvendelse,

og det er meget ubehageligt for børnene. Det handler meget om synet på børnene. Børn har krav på at blive behandlet med respekt«.

Hvor går grænsen for, hvornår skældud bliver skadeligt for barnet på den lange bane?

»Hvis atmosfæren i hjemmet er præget af varme, glæde og nærhed, så vil en enkelt svipser ikke skade meget, særligt ikke, hvis far eller mor viser og siger, at de beklager. Men er atmosfæren præget af strenghed, pligt, bebrejdelser og konsekvens, så vil skældud få karakter af fordømmelse, skyld og skam, og barnet og dets forhold til forældrene vil tage skade. I en amerikansk undersøgelse af mænd, der sad fængslet for hustruvold, var et gennemgående træk i deres livshistorie hyppig og voldsom skældud i barndommen«.

Vigtigt at sige undskyld

Kan man gøre det godt igen, hvis man har skældt ud?

Når man af et ærligt hjerte siger til barnet: Det var dumt af mig, så tilgiver børn lynhurtigt, og de bliver så lettede. De føler jo at skæld ud er deres egen skyld

Erik Sigsgaard, børneforsker

»At sige undskyld til sine børn er forholdsvist nyt. Dagens forældre er på det punkt bedre end gårsdagens. Når man af et ærligt hjerte siger til barnet: Det var dumt af mig, så tilgiver børn lynhurtigt, og de bliver så lettede, fordi det ellers er så hårdt for dem – de føler jo at skæld ud er deres egen skyld – og derfor er det tungt for dem at bære«.

Normering i børnehaverne spiller ind

I en ny undersøgelse siger hvert fjerde barn, at de tit får skæld ud af de voksne, hvad skal der til for, at der kommer mindre skæld ud i daginstitutionerne?

»Daginstitutionerne kan blive mere bevidste og have en skæld ud politik. Når de fleste ikke har det, er det fordi at så kommer pædagogerne jo selv på anklagebænken, fordi det så er de voksnes måde at være på, vi sætter et kritisk blik på. Men det bør ikke afholde daginstitutionerne fra at have en politik på området«.

GODE RÅD Sådan kan voksne begrænse skældud

»Dernæst skal politikerne se på normeringen. Jeg ved godt, at vi ikke får normeringen fordoblet lige nu, men der er sket nedskæringer og nedskæringer de seneste 10-20-30 år, og hver gang man skærer ned, så vil der komme mere skæld ud. Det er ligesom derhjemme, at jo mindre overskud der er, jo større er risikoen for, at forældrene skælder ud«.